20 տարի

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ ԹԱՂԹԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՍԷՐՄԱՐՀԱՅԻՆ

20 տարի

ԳԱՅՄԱՆԸ
ՕՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԻՆ ԿԱՆԻՆ
Տարեկան Վեցամսեայ
Կ. Պոլսոյ համար 6 մէճիտ. 3 մէճ.
Տարադարձ „ 7 „ 3 1/2 „
Մասնաւոր մէկ տարի գինն է առաջինի տարի անդամներու համար 1 ղուկատ.
ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ վերաբերեալ ամի. ի գրութիւն պիտի է ուղղել առ Տ. Մարգար Պարսամեան.

ԳԱՂՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ
ԲԱՆԵՐԻՆ ուղարկելու դրամանիշերու տիպերի պիտի լինին.
Ազգային խնդիրներու վերաբերեալ գրախօսութիւններ, բարոյականներ եւ լուր.
Աշխարհին, մերիին, արտաքին, եւ խնամի լուր.
Ժողովրդական կարեւոր բաներ.
Առեւտրական եւ արհեստական գործառնութեանց ծանուցմունք

ԹԻՒ 1947 — ՏԱՍՆԵՒԵՕԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ՈՒՐԲԱԹ — 28 ՓԵՏՐՎԱՐ 1886 (Ն. Տ.) 12 ՄԱՐՏ

Կ. ՊՈԼԻՍ 27 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲԱՆԱՒՈՐՆԱԿԱՆ

ՀԱՐԳԱՅ ՈՒՍԱՆԵԼՈՅ ԳԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. յօդուածն, ուստեղ ու գիտութիւնը մեր նախնեաց ասառնիկ կամ ազատանալ լեզուին և Հայաստան. եայց Եկեղեցու Սուրբ Հայոց գրականութիւնն. Այդ ուստեղն ու գիտութիւնը մենք ստիպեան Հայոց ազգ ալ ու տասնունք. թէ ինչ.

Մենք, մեր նախնիք ասելով կը մանանք. Հայոց կամ Արմենիոյ ազգաբնակ նշանն մրայ գոյութիւն ունենալու սկիզբն, որն որ դեռ մեր՝ և, գեռ եւս մեր նախնեաց ալ մէջն բացարձակ կերպով յայտնի չէ եղած, մենք գրանց նախնիք լինելուց գազարանը ժամանակ, որ ոչիսի լեզի կամ մեր գազրու կամ վերջին գազրու սկիզբներում. որովհետև ազգութիւնն առանց կամ նախնիքն ժամանակներում ազգարն նկատ մեր գիտութիւնը չէ լսած թարգ և հիշող գիտութիւն չունին, թեպետ ունենք ազգութիւնը կարդալ յայտի չէ եղած, մենք գրանց նախնիք լինելուց գազարանը ժամանակ, ոչ ոչ էլ գրականական գրամատութիւնը վրայ խարը

Մ. Ռոմինկիի ըսած է թէ, Վ. ամիսներն և ալ մի մասնաւոր այցելութիւն յանձն առեր է և ապա՝ ետ ներդաստանութիւնը վարուեր է, որպէս կը վարուի Հայաստանեան Հայոց և իւր առաջնորդարանին դէմ։ Այս ի պատասխան յայտներ է Լինգիլեան վարդապետը թէ՝ «Մենք Հայաստանեանները Հասմայ Ս. Պարզի նեղեցկական ժամերգիչ գլուխ լինելէ՝ և Նորա հրամանի վարդապետութեանց մասին տեսած վիճակներն ալ կ'ցնդանին, և մեր մասուցած Ս. պատարագի մէջ իւր անունն ալ կը միջատեմք առանձին և թէ որ Տիեզերական ժողով գումարի և Ս. Պարզ հասանի, պատրաստ եմք մասնակցիլ։ Այն խնդիրներէն դատ ոչինչ լեռ կրնար ընդունիլ Վ. ամիսներն։ Մենք պահպանեցինք վիճակ ցոյց և ոչի պատասխանէ բնչ. մէջտ մեր ազգային լեզուով, ծեծելով և ոտարագրութեամբ Ս. եկեղեցին, և Օսմանեան Կայսրութեան հրամարտանեներով մեզ ընդունած ամեն ազգային պատասխանները և առանձնապատհամարը, քան զրենանի մեզ չրիտանեայ ազգաց։»

Մեզ յայտնի է Վ. ամիսներն բրուսած նոյնպէս յայտարարութեան նշանակին թէ լինելնալոյն է ոչ. մեն առանձն առեալ այն գանգատութեանց՝ որ Լինգիլեանի մասնաւոր Հայոց ազգային Հայոց մէջ, որ եթէ մի բանի անգամ կրկնուելու լինին մայրաքաղաքիս մէջ նրանն ոչ մեն Հասմայ Հաստատոյ՝ Յուսարան մասին ըսած խանգիրը սնչացնել, որոց հասնայ Հոր ոչ է գտանելիան տասնամեայ Պատարագանութիւնը՝ Յուսարանչն և ուրիշ երկիրներ ինտանուսը ճիշտիլի և Ռոմի. նիլեան և ուրիշ լեռ գիտեր Ինչանց կրնասցուն մեր ներսի. Ասնեանեան Հայոց և ոչ ուրիշ ազգի առեր. ենդ ազգ ազգ մէջ գործելու համար։

Բայց թէ ինչ ըրած է և ինչ կրնի Հասմանան եկեղեցին իւր Պատանեայոյնս Պարզին ուշադրելու վրայ, պատանեթիւնը մեզ ցոյց կուտայ որ ազգերս փնտրելէ և ուսուցիչներ կարնանալէ դատ ոչինչ ըրած չէ, ինչպէս ըրած է և կրնի նոյն խանդը խեղդ Հայ ազգին ներսատանեան։

Մինչ այդ վերջերի տարերը շարուած էին, ցուսաց որոշ լսեցին թէ Լինգիլեանն Գէորգիոյ մարգասանու, իւր մանկանացուն հինգեր է և յայտարարութեան հանգէպ ոչիսի կատարելի այսոր Բերբրի Ս. Ցանհանեան Ռոկերեանի եկեղեցոյն մէջ։

ԱԵՒԱՐՀԱՅԻՆ

ՆԵՐՔԻՆ

Մայրաքաղաքիս տեղ. Նարեանի գեղարան Աբր Լուսաւոր Թարգմանիչին թէն տեղեաց յարգած ոչ ոչիսի ներկայանալ Վ.Հ. Սարգիսեանի իւր պարտեանդերը մասնաւորանելու հանմար, բայց այլ և այլ պատճառներով ոչն ներկայացուցին երեկ ուսանողներ) յեռանգուած էր Ըստ հան թեղանի կարգադրութեան Երբոյրի կարգաւորման պատասխան յանձնուեալ 10ի յուսի գեկեցիկ կատարելու մէջ նուազած Աբր Լուսաւոր Թարգմանիչին գեղ. պատասխան ուսուցանելոյով հան. գերան կարգաւորական պարարտը գնաց, ուր պատիւ ունեցաւ Վ.Հ. Սարգիսեանին ներկայանալու։ Դեղագրանանախաղարիին մ'ընելով, Ասնեանեան և Բրիտանական կատարարութեան մէջեր. եղած բարեկամական յարաբերութեանց առաջել ուսանողներուն համար յայտնեց և բարու թէ բարեբարգ կը հանարի զինքն՝ որ պատիւ կ'ունենայ Անդրեաս Վ.Հ. Թագաւորեան ներկայացուցիչն Վ.Հ. Սարգիսեանին կատարարութեան ժամ։

Վ.Հ. Սարգիսեան պատասխանեալ անդրգիական գեղագանին բանախօսութեան, հաստատեց երկու տարբերութեանց մէջեր. եղած հաստատուն բարեկամութիւնն։

Անդրգիական գեղագանը կարգադրեան պատասխան մեկնելէ յետոյ՝ գարձեալ արքանական կաղաքերով Բ. Դասուց գնաց, ուր ի պատիւ Դեղագանուց թանգ մը տղոցեանց գիտեցի, ուսանող յետոյ Մեծ-Եղարքրոնի և Արտաքին գործ. Նարարարքին հետ անանձնացաւ և փոխադարձ ողջերութիւն ասաւ։

—Ինչպէս ազգեն դրան էլեցը նրանի, Աբր Լուսաւոր Թարգմանիչի թանգրանաց մրայ Աբր Ներսեսեան Հաստատի մայրաքաղաքիս չեմ հիներ։ Հանարը իւր կատարարութիւնն հրանանգ ստացած է։

—Մոգիսին ազգայի յայտարարութեանց Նախրայ Կայս. կատարարութեան Կերմանիոյ Էրզրումի գործ ազգաբնեն ազգարարեան 13 ծանուցիրերը բաւական են Հիշելենական Նաւասարդ. մը ընդունիլ ընելու։

—Բաւական կատարարութիւնը Նաւասարդ ծանուցիրին մէջ լոյս հասանելեաց դրանաստարներ ունի այս պահանա՝ որոց միանգամ հանար ասրս դրանաստարաց և մեզ հասա ծանարբ բարեբաց ևս հրաման տրուած է մեկնիլ Նաւասարդ ծանուցիրեանց Ներքոյսկան տեղեկութիւնից Նախրայ ուրիշ մարդասանեաց զատ ուրիշ Բաւական մարդասանեաց ալ կը գտարարաւորի Հիշելենական գիտերը մեկնիլ։

—Կիպրոսի ազգայ և Շինարեկի մարդոց մասնաւոր մարդասանեան միջոցաւ լաբերեան կողմն յանգեցնալ գնացանեաց 30,000 ռանդն, ինչպէս ասենն տարի, այս տարի ևս ընդհ. ոգուտաց Վարչութեան ամբողջական վճարուած է։

—Ռ. Դրան, Էնդհ. պատասխ և Բեմիի Վարչութեանց միջեւ տրուած կարգադրութիւնք՝ նախքանեաց որ Բեմիի Վարչական ժողովոյ մէջ քննութեան հնարաւոր ոգուտ մեր դրուեցան։

1. Ընդհ. պատասխ վարչութիւնը իւր հաղորդն պիտի սահմանի Եկեղեցական պատմանագրին պատասխան Բեմիի ընկերութեան երկու տարեկան մեջտեղ մէջ կրած 210,000 լիրա գումարաց 100,000 լիրան։

2. Թատրիկոյ մարտ 1ին սկսեալ Եկեղեցական պատմանագրոյն պատասխան Բեմիի ընկերութեան երկու տարեկան մէջ կրեցիր գումարաց գնաց առանձնայ եկերդին Ընդհանուր պատասխ վարչութիւնը պիտի տանի։

3. Եկեղեցոյ Ներքնանանելիր ծերխարանաց փոխանակ 10ի 3 գրշ տարեկան պիտի վճարուի։

4. Ընդհ. պատասխ վարչութեան պատասխան պատասխանելոյով հան. գերան կարգադրական պարարտը գնաց, ուր պատիւ ունեցաւ Վ.Հ. Սարգիսեանին ներկայանալու։ Դեղագրանանախաղարիին մ'ընելով, Ասնեանեան և Բրիտանական կատարարութեան մէջեր. եղած բարեկամական յարաբերութեանց առաջել ուսանողներուն համար յայտնեց և բարու թէ բարեբարգ կը հանարի զինքն՝ որ պատիւ կ'ունենայ Անդրեաս Վ.Հ. Թագաւորեան ներկայացուցիչն Վ.Հ. Սարգիսեանին կատարարութեան ժամ։

Վ.Հ. Սարգիսեան պատասխանելոյ անդրգիական գեղագանին բանախօսութեան, հաստատեց երկու տարեկան մեջտեղ մէջեր. եղած հաստատուն բարեկամութիւնն։

Անդրգիական գեղագանը կարգադրեան պատասխան մեկնելէ յետոյ՝ գարձեալ արքանական կաղաքերով Բ. Դասուց գնաց, ուր ի պատիւ Դեղագանուց թանգ մը տղոցեանց գիտեցի, ուսանող յետոյ Մեծ-Եղարքրոնի և Արտաքին գործ. Նարարարքին հետ անանձնացաւ և փոխադարձ ողջերութիւն ասաւ։

—Ինչպէս ազգեն դրան էլեցը նրանի, Աբր Լուսաւոր Թարգմանիչի թանգրանաց մրայ Աբր Ներսեսեան Հաստատի մայրաքաղաքիս չեմ հիներ։ Հանարը իւր կատարարութիւնն հրանանգ ստացած է։

—Մոգիսին ազգայի յայտարարութեանց Նախրայ Կայս. կատարարութեան Կերմանիոյ Էրզրումի գործ ազգաբնեն ազգարարեան 13 ծանուցիրերը բաւական են Հիշելենական Նաւասարդ. մը ընդունիլ ընելու։

—Բաւական կատարարութիւնը Նաւասարդ ծանուցիրին մէջ լոյս հասանելեաց դրանաստարներ ունի այս պահանա՝ որոց միանգամ հանար ասրս դրանաստարաց և մեզ հասա ծանարբ բարեբաց ևս հրաման տրուած է մեկնիլ Նաւասարդ ծանուցիրեանց Ներքոյսկան տեղեկութիւնից Նախրայ ուրիշ մարդասանեաց զատ ուրիշ Բաւական մարդասանեաց ալ կը գտարարաւորի Հիշելենական գիտերը մեկնիլ։

—Ռ. Դրան մի գրոյնան վրայ Արքեպիսկոպոս Թաւիլիի առ Ամենայ Վ.Հ. Լուսարարիչը Թաւիլիոյ գաղութի կողմը երկնցան մեղանչին ղեկանի վիճակ ցեր է, որպ հանար մարդարարարանը Պրանասարի գեղագանական խորհրդարանի Գ. Հանգիս Կ. Գալոյ Ներքանական վանանականական սեռնեցին պատասխանելու ասի որոշումը ծանուցանելէ յետոյ՝ ընդհանարարութիւն յայտներ է Կայս. կատարարութեան այս մասին ըրած քայլին։

—Նախընթաց գիշեր Պարիզեն մեռելը գանուեր Թուրքի մը տարեանական բերդին ոգանեն։

—Երեկոյթիի գիշեր Ցոն լուսնյանիսը մը ժամ 2ին մինչեանները ճիպարիզեն անցան մինչեան, երկու մարդ վրան յարձակելով վրան գանուած 15 լիրայի չափ գումարը յափշտակեր են։

—Երկիրան Թարիզ լրագրը մեծ գովասանք կը բերի հանգուցեալ Լինգիլեանի վարդապետի վրայ, գովելով իւր ան կայս. կատարարութիւնն ունեցան հաստատութիւնն, ազգասիրաց ծառայութիւնները և բնակ. բարեմասնութիւնները։

—Երկրորդիի որ գիտնական Գրիկոր անուն Հայ մը Բերլինեան Պազարի մեջ գանուող Հրեայի մը վրայ յարձակելով թէեւ ձախ ձեռքը ծանրապես վիրաւորեր է, բայց փոխան միջոցն ոստիկանութեան կողմէ ձերբակալուեր է։

—Վարիմիա Զէրբեկ Օսման անուն անձն մը վրայէն 55 հատ Բաւական թղթադրամները գողցեր երկու. գիշերը Վարիմիայի ոստիկանութեան պատասխանատուին Տիգրան անուն ան մը ինքնիր ի ներքոյ ոստիկանաւորը փախագրաեր են։

ԱՐՏԱՔԻՆ

Ըստ Վիեննական լրագրաց, Պէլգրատի Աւստրիական գեղագան Ռեվինիցէրը կանչ իւր պատասխանատուին մեկնած է։

—Սիմենսի մէջ ժողովրդոյն ցոյցեր տեղի կունենան յարատեւ, որը պատերազմական եւանդ մը ունի։

—Աշխարհագրական ընդանրութիւնը հրատարակեր է իւր ոգայեր, որպէս զի լեռ ազգայրեն Բաւական չլսուին։

—Հիշելենական կատարարութեան ի զեն կոչած նոր ղեկաց մինչ 29 Հոգարի կը հանի։

—Սիմենսի մէջ հրատարակուող «Մանիֆէստ» որ լեռ բանիկիներէ լրագրին Ամ. հոգը մանրեն տարեկ. ուեցաւ. բարեբարգ հրատարաւ։

— —

Գ. Բաղիոնի ի խոսանիկն լեռ

Գ. Բաղիոնէան ոգանաւոր գիտնականն Գրանսայի գիտութիւնն Ա. կազմակերպի մասն 1ի Դեսին մէջ ընդունակ անկիկոգիր մը կարգաց, որ կը պարզեր կատարի յանձերի խանգաւած ունենալ վրայ ի գրած գրքան գրչանիներն և արտաքրան արդիներդը 325 խանգաւած անձերի զոր գանուեան էր, գոր յատ ուշ ներ. կարգացուած էր իրենն Տիեզերաքաղաքի Ֆրանսայի գիտաւեն մեծ ուրախութիւնամբ ծանոյց թէ կատարութեան ուսանող ամենայն միջոցը գրուած է և հարկ է ապագային հաստատութիւն մը հիմնել կատարութեան գէմ պատասխանի հանար։

Իւր յայտարարութիւնը մեծ ընդունելութիւնի և ծափահարութիւնաբեր ընդունեցան. Ակադեմիոյ նախագահը՝ ի գիտաց հանար մարգիսութեան երախտագիտութիւն յայտնեց Գ. Բաղիոնի ուշադրութեանց յանդ արդեանց համար։

Գ. Գրիբոնիլ Ֆրանսայի նախարարարարը՝ և ընդարձ նեղիպոյ այժ ասին Գ. Բաղիոնի ուսումնասիրութեան ազգային հաստատութիւն մը հիմնարկելու համար Գ. Բաղիոնէան մինչ Ակադեմիայէն կը մեկներ հեռանալ խոսանալ հեռագիր մը ընդունաց Ռուսիոյ մեկ թագաւորեն։

«Պատարագ դայլ մը 20 մարդիկ խանգած է։ Կարմրդ ոնեք առ նեղ մը գեղը։ Մարդասեր գիտաւեն անմիջապես հեռագրեց։ «Անմիջապես Թարիզ դրեցեր։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ասուած որոշ կը բանի թէ, Ռ. Նեհան եղարարդ մարդն՝ Տեղին Թագաւորի երթեւեալերի երեկոյ վարիանները է, և յաղագիր արարութեան հանգեցնը ոչիսի կատարարի յանձիկայ կերեկի օր։

—

Ղազարդի Ղարիրեանց Մկրտիչ ազգայն վարիանելոյ իւր ժառանգութենէն 1000 լուսարի ալ կատարեր է Բաւական Բարեգործական ընկերութեան և Էջմիածնայ Գիւղական հիմարանին։

—

Ասանիոյ 31ին հրատարակուած Էջմիածնայ գաղանական Ամրաստանութիւնի մէջ կը կարդանք թէ Ամեն. Մարար Արքեպիսկ. ի մէջ ասուսանութեան վարանելոյ։ (Ամրաստանայ բառերն են) յայտարարած է Մինասեանց և Պիտեգանանց թէ, «գաղանական գործը, որի համար Տիխիրատ ասանասանցի, և յայտ ունի ուսանելոյ լոր հաղորդել, ոչ բացարարութեան գեռ չլսեան. հացայ։»

—

Մանիսայի ազգայնոյ խանարարի որ իրենց Ազգ. բարեգործ Ռանիրաս վարդապետ Շահգալեան Պատարարարանի կողմէ Մուշ գիտի ուղարկուի, հանրագրիր մը պատրաստելով գիտի բարեգործ Վարչութեան ուրդանոց դէմ, և ուրանիր են չհանացնելու իրենց հոգեւոր հովիւը։

—

Տեղական հայ թերթի մը կիմանայ թէ, Վ.Սեմ. Գրիգոր էֆ. Օսման բարեսիրական ազարարանի լինելով, կը պատրաստուի Փարիզէն մայրաքաղաքս վերադառնալ։

—

Ս. Էջմիածնի մարանութեան կողմէ Ազգ. Պատրիարքարան գրքերուած ամանակով գրքերին մի քանին վաղ գրուեր են մարդասան մէջ։ Արդիրատ գրքերուն մէջ կը գտնուի հանգուցեալ Բաղրատեան Վ.Հան վարդապետին հրատարակած

«Մինչեւ Գոյի Դատաստանագիրքը»։

—

Սամաքիոյ Ե. Սահակեան Սա-նուց ընկերութեան Ընդհ. ժողովը ի նիւթ ունի գրամագրի Ս. Սահակեան վարժարանին մէջ յառաջիկայ կիրակի, մարտ 2, առաւօտեան ժամ 3ին։

ԱՍԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

. . . Հեղինէ

Ընդ բարեր նոխանաւոր գրութեամբ մի սեռնոյնոյնք Արիստիէն Լիթենիի, յառաջիկայ հինգշաբթի 7/14 մարտ կամաս մը սեռ գի գիտի ունենայ ի նպաստ Սոխեան Ընկերութեանս որ ինը տարիներէ հնչում կրթական գործին խրախուսման կը նպաստէ, գուսանաց վարժարաններուն գանաղրներ հարկաւորեալ գործարան, և հրատարակեալ բազմերանոց Եաստեղագեան կարապետ Պարպատիսի հիմնեան «Երկրագանուն գրական ու գիտական Հանդէս»։

Կանոնը սեռի գիտի ունենայ ընդարձակ Պէրլիոզեան մէջ որ սգեռանաց Ընկերութեանս տրամագրութեանս ներքեւ գրուած է ոչ հատասարութեան Գասանիրէնեան կարգեան։ Սեռերուն են բանաստեղծ գրական և գիտական նիւթոց վրայ Հեղինէ Ա. Գասանց՝ Նշանաւոր փաստաբան, Թէլիան Գերգէրեան և Տոքթ. Հէրոյ։

Դասագրի մէջեղեցիներուն, ազգային ներաշխատանք Տ. Տիգրան Զարեհեան քնեկերակցութեանէ՝ Տ. Սամբոն Գասանեան գրչանքի վրայ գիտի նուագել հատասարեանները իւր բանագրի հեղինեանութիւններն։ Կանոնը ներգրեալ ժամը 11 1/2 (7 1/2 բան Հանէնց) գիտի սիրէ։

Գանձագրա ենք, Տէր, որ Զեր սարբանան սգեռանութեամբ յորդոր գիտի կարգաց ու Գասանեան սգեռանիս, որպէս զի հանէին իրենց ներգրանութեամբ գասանաց Սոխեան Ընկերութեան կանոնը, յառաջիկայ գասանաց սգեռանոյ մանկանցն և ի գեռաս սգեռնոյ։

Ի գլխաց Գոյի՝ Հայրապետ

Ասեղագրեր Ասեղագրեալ

Ա. Գ. Փանեան Ռուբ. Ազգարեան

Կ. Գոլիս 26 փետր. 1888

«Հայրենիքս Բանաստեղծ իրեն Սեւագաւ պարտք էր հանդերձ յորդորելոյ բանգէտս և գրագէտս ազգասիրոյ, որ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅՆ ԿԱՐԳԱԼՈՒՄ ԲԱՆ

Մ ԻՇԵԼԻ, ԵՒ ԴԸԼԻՕԶԻՆ Բ.

(Շարունակութիւն)

Այս բառերի մէջէն սառնային գիրքանան լսուեցաւ Միշէլ ձայնը էր։

Մրգասիրքը անշուշտ գիրքաս չպիտի կրնային մարեան Միշէլի յոյժ անանոյշ որ իրենց վրայ տարած էր, պարտաքիւնեն ցդալով կը կատարէին, և ամէն ապրիլ, ս և է մի մրգաս իրենց վրայ ի բրլ. ի բրլ. ծաղրական ու անպատուելով գՄիշէլ։

—Լէրնոյն քիթեր ոչիմ՝ գիշատիրոյ կերակր, ամենայնի գիտ։

—Պարոնէ մ՚ էլլաց հասիրեալ գեղ հետ կը կատարուիսի, ուրիշ մը։

—Նորա ուան մէջ բան. սարատան որ կրնաս ըլլալ. հա՛, հա՛, հա՛, նրաբերի ոչ տեսակ մը գեղանգամիրն է... գրաբար ոչ ուրիշ մ՚ոչ։

Եւ ուրիշներ ոչ իրենց հարատանքներն արատանքիններն կր ծածկէին, բան հանդերձով միայն արհամարհանաց ենթակայ մը ձեռ Միշէլի վրայ։

Ի գիրոյ ոչոր ուսեալներն բան հրեւանքին, Գ. Գիլիէն գՄիշէլ կը գիրէր, բառին ոչ գործածական հնամեան թանգարանաց յատ անգամ իրարու թեամբ ինչ մեծամ մարդանեան գրաբարի մէջ։ Միշէլ, իւր գրագիր տարբերեանի բարբարանքին, ուրիշ ոչ գրագիր մը չէր։

Միշէլ, իւր գրագիր տարբերեանի ուանանանքին էր որ կ՚ելլար, բառին ոչ գործածական հնամեան թանգարանաց գրաբարի մէջ։ Մեր գրագիրներուն գրագիրներուն գրագիրներուն

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Պատրիա. 27 փետր.

ՇՈՒՐՋԻ ԱՐԺՈՒՂԻՆԵՐ

Ամերիկեան (մինչեւ) գ. 4. գրամ	17 87
» » թղթադրամ	17 53
» » 5 գրամ	
Բրիտանական ոսկի.	գր. 40 75
Ռուսական մետաղադրամ	77 20
Թուրքական	292

ՇՈՒՐՋԻՆ ԴՐԱՄՈՒՂԻՆԵՐ

Ամերիկեան ոսկի	ՌՈՒ	100
Անգլիական »	»	110 10
Գերմանական »	»	87 58
Բոլ	»	90 17
Ֆրանկ	»	81 13
Գաւառի թղթադր	»	9 12
» արծաթ	»	89 15
Ֆլորին	»	8 25
Ավստրիական ասպրս.	»	107 59
Գարեր մէկ	»	102 30
Մարք »	»	102 20
Վենետիկ	»	98 20

Ա. Զ. Դ

Փարիզ գաստիարակ քահանայ մը կը փափաքի լաւագոյն ուսումնական պայմանի վարել Ազգ. վարժարանաց մէջ. ի պատանեկաց հարցին ուղեւորութեան Հայաստանի և Ամերիկայի գաւառներ.

Պիտի ուսանեցնելոյ կը հրաւիրուի ի Մերձեան Զատիկը թ. 57 Մարգարեան գրասենեակը լաւագոյն ուսումնական հեռ բանակցեալ.

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌ — ԳՐԱՎԱՃԱՌ

Վ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ.

Իրենց նոր բացած վաճառատան մէջ Զատիկընկալ եղբայրներ թ. 64. կը վաճառեն ամէն տեսակ գրքեր. քարտէզներ և գրոցի վերաբերեալ իրեղէններ և գանազան պիտանիներ թէ մեծ և թէ փոքր քանակով.

Պիտին յոյժ շուտաւոր վաճառականաց միւսարարներ և մասնաւոր ամէն ձեռնարկ և խիստ դիւրացնելի.

Գիրքերնիզ ենթած յանձնարարութիւնը վստահելի ընտանեաց կը կատարուի.

Տ. ԱՆԱՏՈՒՐ

ԱՐԻԵԼԵԱՆ ԲՈՐԱՒՐԻ

Գաղթական հանար

Զարհանեան Տիգրան էֆենտիին հանրածանոթ Լիլպլէրիսի Հոր Հայ ազգի արիլիմէն բարաւած.

Կենդրանատունն է Ս. Աբրահամ և ընդ. թիթղթեաց գրասենեակաւոր. Պոլիս Հասիրտիկ հասանելի թիւ. 31.

Ա. Զ. Դ

Տոքթոր Ֆիլիպեան պարտ. ատիճ ծանուցանել Մեծարգոյ հասարակութեան մէջ իր բնակութիւնը փոխարերած է Գալատիոյ Եղբարաց փողոց թիւ. 28 գարագոյն կից ատեր որ ամէն երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը ժամը 2ն մինչեւ. 11 բան Բրդաց վերանգներ կենդանի և կը զարմանի. Ինչպէս նաեւ մինարարան ամէն տեսակ սեռներու. ենթարկեան ամէն տեսակ սեռներու հանար մասնաւոր միջոցներ ստացած է Բարիզի Մեն Թան վարժարանին.

Աղքատներն ձրի կը զարմանանի.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ս. Ն. ԳԱՐԵԳԻՆԱՆ

ՄԱՐԴԻԿ ԵՒ ԻՐՔ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԵՒ ԴԱՍԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԵՐ ՏԵՍԻԼԱՐԱՆ

Այս գրասենեակ ոգեշունչ և բնութագրական կիսանքի վերաբերեալ տեսակներ մեր մէջ. որպէս հեռ միջոցաւոր է հեղինակն՝ այլ և ոչ պարզապէս մէջ իր կոչ է խոստացած նրանական և գանազան գաղտ հանար.

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. Դին 12 գրուշեան.

ԳԱՐԵՂ ԵՐԵՆԵԼԻ ԱՐՔԱՆԵ

ԲԱՐՄԱՆԹԻԼ

Թարգմ. Մ. Մարտ

Սոյն գրքոյկը գեանանիներու մը շարաքիմիներ Երբոյս մանկաց Բարմանթիլի վարուց վրայ կը խօսի. կ'ապրէ որ ամէն Հայ մանուկներ ունենան ի ձեռին, և կը փոփոխուին որ ուրիշ թարգմանիներ չարանեանք հրատարակել նաեւ ուրիշ երեսների և ուրիշներ.

Կը գտնուի գրավաճառաց քով. ի դին 10 փարա.

ՄԱՆՈՒԷԼ Ա. ՄԻՐԱՔԱՐԵԱՆ

ՆԵՎԱՐԱԳԱՐԱԿԱՆ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԳԱՒԱՌՈՒ

Արեւելեան Ցանկասարի

Տ ն ղ. Ա Դ Ր Ա Ի Ա Ի Ն Ի

Մարէն և Զարէն. Հէնն և Նարէն

ՊԻՏՈՒՆԻ ԳԻՆԸ

Մասն Ա. Բ. Գ. (սարք)

Հայարանի գաստիարակ ընդ. Նիկոլ. գրասենեակն. տեղագրութիւնն. տարեցոյց գրութիւնն. Հէնն և ամէն փափաքելի նշանագրեր. տանելագիրներ և այլ նեղութիւններ. Այդ. գրքի մէջ է. ամենանոյնը և նեղագրագրեան. գրասան չրջանցնելոյ և լաւ նոր տեսակ Պետրոս տարեանի ամէն Հայոյ յանանի փրկանաւորութեան.

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով. թղթատարանի է Գարեգ. Գ-ՀԷ-ի գրասենեակ գիտ. գլխ Դ. Հ. Ֆ. Ֆեհենեանի վաճառատան. թիւ 51.

Դին — Ա. և Գ. մասերն ի սեռան, իսկ Բ. Մասն 10 գրուշեանի.

Վարժարանաց հանար գրանցանքի գեղջ կը լինի. և յանձնարարութիւնք հրաւիր կը կատարուի.

ՀԻՒԱՆԴԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

Ի Տ-ՀՐ. Յ. Ց. Ց-Ի-ԷՆ-ԷՆ

Սոյն գործոյն մէջ, որ առաւել քան 400 էջերէ բաղկացեալ է, հեղինակն ամփոփած է այն ամէն ծանօթութիւններն, հրամանագիրներ ու պատմագիրներ, որք հարկաւոր են հիւանդագոյն ոգեւոր եղած բնաւորիներն բնութիւնները հասարակաց. բժշկական գանազան գիրքերուն պատրաստագիր գործածելու և մանաւանդ յանձնարարական պատահարաց ինքնագիր հարի եղած անմիջական գործիներու առնելու. Սոյն պատմանագրութիւնամբ մեծ ծառայութիւն մը մատուցանել կարած է սա Հայ ընտանեաց մէջ որոշ բարեաւէտ գործի ընթացքի ապրելի ապահովելի մէջ. կը գտնուին յանուն թերութիւններն և սխալներ, որք յեւոյ մեծ ազնուագոյն պատճառ կը լինին.

Կենդրանատունն է Աբրահամ գրքասենեակը, կը բաշխի հայ գրավաճառաց և Գ. Վարդի քով. ի Բերա. Դին 1 Մեջիտիա.

ԳՈՐԾԱՆԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐ ԳԱՐԻՆԻՆԱԿ

Մասն Ա. — տարբերք վաճառականութեան. — վաճառականական թղթագրեներն և արիւնեներն. թիւրքեր են. Հաշուեցոյց. գանազան տեսակ տանելագիրներ և տպագիր վաճառականագիրք. ընթացքի — հարց. Ձեռքի գաղտնիք և այլն. վաճառականական կարեւոր հարցեր. — բարգաւաճ վաճառականական տրամաբանագրեր և գրագրագրեր. Բ. Մասն Ֆոնդարարագրութիւն — Գարդ և հրեակ — տեսակ. — բառագրագիր.

Բ. Տպագրութիւն

Ձեռնարկեալ կարգով յանձնարարեալ

Դ Գնոս ազգային վարժարանաց

Դ

Ն. Տ Ի Զ Է Ն Ձ Ե Ռ Ն Է

վաճառական վաճառականաց Նոսկան սենեկին Կ. Գալաթ.

Ամէն Հայ գրավաճառաց և ազգի քարոզի գրավաճառաց քով.

Դին կարգեալ օրինակին 23 գր.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Նոր Գասագիրք (մասարտ և գրաբար) Ա. և Բ. տարիներու համար. Գ. տպագրութիւն բարեփոխեալ և յաւելեալ. Աշխատասիրեալ Ց. Գ. Փարպատեան. Դին 3 գրշ.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Նոր Գասագիրք Գ. տարւոյ համար. Աշխատասիրեալ Ց. Գ. Փարպատեան. Դին 2 գրշ.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Նոր Գասագիրք Դ. տարւոյ համար. Աշխատասիրեալ Ց. Գ. Փարպատեան. (Միջերկրեան երկու գասագրքերը միասին կազմուած). Դին 5 գրշ.

Սերտարանի նոր և գիւրաստոյգ եղանակաւ. գասարանաց տարբերութեամբ կերպարանեալ է Մերձեան, Մաշկարան գրատուն. թիւ. 57. Մասնաւոր գիրք կը լինի բաղմաթիւ օրինակ գնողաց համար.

ԱՄԱՌԱՑ

ՏԲՒ. Ա Բ Ա Ն Գ Ի Թ Ի Ա

Ընդունեալ Ուրբն Վ. Դոքտ. Աշխատեալ Հրամանաւ Հեղինակին Ֆ. Ներլնոյ Եպիսկոպոս. Գ. Արմաշ.

Տրամաբանութիւնն համար առ այնքան դասագիրքը՝ որ 1871 թուականին ազգագրուած է՝ ազգային վարժարանաց մէջ կարգեալ օրէնք մը ընդունելու գործածելու համար և յատ ուսանելոյ ինքնագրեալ էր. Հեղինակը, Արմաշ. վանահայր Տեր. Խաչէն Ուրբան. վերջերս ուրբ անցուցեալով ապարել առած է. Կը գտնուի գրավաճառաց քով. Դինն է 6 գրշեան.

ԲԱՆԱԼԻ

ԱՆԱՆԴԻՊՈՒՆ ԱՆՈՒՆ

վաճառ Հայ Ի. Տ-ատրոց

Աշխատասիրեալ Գ. ԳԱՂՅԱՍԱՐԵԱՆ

Բ. Տպագիր տրագրեալ և յանձնեալ

Ինգրկեան լեզուաբ ուրն բանաբերն սուտ ասպիսիներէ ի վեր գործածելեան մէջ լինելով փարեալ ապաստանած է ուստր բնակիր նեղեան և իր Դպրատանին անվերջ ասահանագրագ ուսանելոյ մ'ըլլայն.

Ուստի և անասարակայ ուրն երեքարդ տրագրեալ և ճոխացեալ ապագրութիւնն պիտի սարքանանայ մեծագոյն բնդունելութեան.

Գինն է 10 գրշ.

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ

ԿԱՄ

ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՈՅՆԱՐԱՆ

ՊԱՆՆԱՆԵՑ ԵՐԷՑԻՆ ԳԻՐՔԷ

ՅԱ Գեղեցիկ պատկերներով զարդարեալ

Սոյն գրասգիրքը ասկեց ազգ հրատարակեալ Գ. ԹԷՐԷԿԵԱՆ կամ ՄԱՆԿԱՆՑ ԳՐՔԻՆ Գ. մասն է. և կը պարունակէ՝ մանկական երգեր, կարգ հատուածներ, ասացուածներ, առակներ և փոքր պատմութիւններ.

Դիմեն Զ գրամեան

Կը վաճառի Մարգարեան գրատուն, Մերձեան փողոց. գրասենեակ հանար 0.0 15 գրշ. կը լինի.

ԱՌԱՔԻՆ ԳԻՐՔ

ԳԱՂԻԵՐԻՆԻ Ի ՀԱՅ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՀԱՅՍ ԱՌԱՔԱՍԻՐ. Գ. ԱՐԾԱՐՈՒՆԻ

Տարեկան

Գ. Ս. Գրիգորեան

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԱՍԻՐԱՆ

(Արամեան)

Կը ծախուի ամէն Հայ գրավաճառաց քով. ի դին 4 գրշեան, Կեդրոնական Գ. Բերանան փողոց, 13. Ծոփրեան քով.

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՈՏԱՐԻՈՍԱՆՑ

Գ. Տպ. Թ-ՀԷ-ի գրաս. թիւ. 39 տպեալ Գլուխ գրեալ.

Ի յս վաճառատան՝ որ 1883 տարուան մէջ հաստատուած է, մեր քանի մը նոր ձեռնարկութիւններ, անյաղթելի մեր գրաբարներ գրագրացած կարգեալ հանարակ, ցոյց որ կանոնաւոր տրագիր լրատուելիով. անդամ մ'ալ կը վերանորոգեալ մեր. գանազան գրութիւնն ուրն, և կրնայ յաւելի ուրիշ գրքեր ու գրագրացներ, եթէ գրչ. լաւ քաջալերութիւն գտնեն.

Ապարքն հաստատելով որ տարին մեր ունեցուած հանարաւոր որ և է գործի ի Հայս գրագրացու. յոյժ փոփոխելի է ազգասիրական գրագրամ ունեցող ազգայնոց, յորոյ ներքեւ որ քան զոր ասաւել համարիր բնդունելութեան պիտի արժանանամ սիրելի ազգայնոց կոչումն է.

Վաճառատան մէջ կը ծախուի գրան թուղթ, փոքր թէ մեծ քանակութեամբ, Նոտարիոնի վերաբերեալ ամէն տեսակ ընդարձ ապրանք.

Մեր Տիրոջ

Ա. Զ. Դ

Լրագրիս ձեռքն կը ծախուի նաեւ. հանրամանաց վրայ գրուած գրքոյկ և Ծոփրի տարեցոյցներու խառնուրդ և գանազան գաղտ.

ՏՆՕՐԵՆ — ՍՐԲՈՅԱՆՑԻՆ

Գ. Ս. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ — Մ. Ս. ՄԻՆԻՊԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
Գալատիոյ Եղբարաց Գանանոյ
Խան թիւ 8